

การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

The Development of a Social intelligence Scale for Students in the Faculty of Education, Thailand National Sports University, AngThong Campus

สาคร เพ็ชรสีมวง

Sakorn Petchseemuang

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

Faculty of Education, Thailand National Sports University, AngThong Campus

อีเมล: skpetch@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised)

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

17 กุมภาพันธ์ 2565

18 ธันวาคม 2565

28 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 359 คน จากกลุ่มประชากรทั้งหมด เครื่องมือวิจัยคือแบบวัดความฉลาดทางสังคมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเชื่อมั่น ผลการวิจัย พบว่า แบบวัดความฉลาดทางสังคม จำนวน 30 ข้อ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 2.32 – 11.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และคำถามทุกข้อมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (CITC) มีค่าระหว่าง 0.21 – 0.70 และเมื่อผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า CITC มากกว่า 0.40 และในแต่ละองค์ประกอบต้องมีจำนวนข้อคำถามตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไปซึ่งมีความครอบคลุมนิยามปฏิบัติการในแต่ละองค์ประกอบตามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นมา จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 6.50 – 13.53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และคำถามทุกข้อมีค่า CITC อยู่ระหว่าง 0.34 – 0.65 มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปรากฏว่าโมเดลกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1.21$; $df = 4$; $P = 0.88$; $GFI = 1.00$; $AGFI = 0.99$; $RMSEA = 0.02$; $RMR = 0.04$) โดยในแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น (α) ระหว่าง 0.85 – 0.86

คำสำคัญ: ความฉลาดทางสังคม, การวิเคราะห์องค์ประกอบ, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ABSTRACT

The objective of this research was to develop a social intelligence scale for students in the Faculty of Education, Thailand National Sports University, AngThong Campus. The sample group comprised students in the Faculty of Education, Thailand National Sports University, AngThong Campus during academic Year 2020. Included were 359 people from all population groups. The instrument was a social intelligence questionnaire with items measured on a 5 point Likert scale. The quality of the test was examined by content validity, discriminating powers, construct validity and reliability. The results of the research found that thirty-one items on the social intelligence scale had content validity index (IOC range from 0.60 to 1.00). The discriminating powers ranged from 2.32 – 11.13 and were statistically significant at 0.05, while the Corrected Item-Total Correlation (CITC) ranged between 0.21 – 0.70. For the discriminating powers of the social intelligence scale, twenty-four items ranged from 6.50 – 13.53 and were statistically significant at 0.05, while the Corrected Item-Total Correlation ranged from 0.34 – 0.65. The confirmatory factor analysis that was created fit the empirical data ($\chi^2 = 1.21$; df = 4; P = 0.88; GFI = 1.00; AGFI = 0.99; RMSEA = 0.02; RMR = 0.04). The reliability of the social intelligence scale analyzed by Cronbach's coefficient alpha for each trait ranged from 0.85 – 0.86,

Keywords: Social intelligence, Factor analysis, Thailand National Sports University

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก สภาพของสังคมมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น บุคคลมีความจำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากขึ้น ทำให้เราต้องรู้จักปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานะ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อความอยู่รอดในสังคม การที่บุคคลสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดีย่อมทำให้การทำงานหรือการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ฉะนั้นการใช้ชีวิตในสังคมให้มีความสุข มีความกลมกลืน และขณะเดียวกันก็สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ จึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจ (Goleman, 2006)

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้ามาปรับวิถีชีวิต และวิธีการแสวงหาความรู้ให้เต็มศักยภาพ จัดการศึกษาสอดคล้องเจตนารมณ์การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันโดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่

มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เพราะเป็นคนที่เก่งอย่างเดียวแต่มีปัญหาในการเข้าสังคม ไม่สนใจบุคคลหรือสังคมที่อยู่รอบด้าน จะไม่สามารถจัดการกับชีวิตของตนและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมไม่ได้ ทำให้เกิดปัญหามากมาย อีกทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (ฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อ้างถึงใน พรสวรรค์ ชัยมีแรง, 2564) กำหนดว่า ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้น ผู้เรียนต้องมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) มีความสามารถในการไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม แสดงถึงภาวะผู้นำมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะของความฉลาดทางสังคมนั่นเอง

ความฉลาดทางสังคม มาจากคำว่า Social Intelligence เป็นความฉลาดด้านหนึ่งของบุคคลตามแนวคิดของ Thorndike (1920) โดยกล่าวไว้ว่า ความฉลาดทางสังคม เป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าใจผู้อื่น และการบริหารจัดการผู้คนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปได้อย่างชาญฉลาด สอดคล้องกับ ธัญญา ผลอนันต์ และจุไรพร วิสุทธิกุลพาณิชย์ (2551) กล่าวว่า เขียนเรื่องพหุปัญญา แบ่งความฉลาดของบุคคลออกเป็น 9 ด้าน ความฉลาดทางสังคมถือเป็นหนึ่งในพหุปัญญา โดยความฉลาดทางสังคม เป็นความฉลาดด้านที่สำคัญที่สุดเพราะความฉลาดทางสังคม รวมความสามารถในการใช้ความฉลาดด้านอื่น ๆ ทุกด้านในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อความอยู่รอดและความสำเร็จในชีวิต ดังที่ Albrecht (2006) กล่าวว่า บุคคลที่มีความฉลาดทางสังคมสูงจะมีพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลอื่นรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถ ได้รับความรัก ความชื่นชม เช่นเดียวกับที่ Babu (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสังคมกับความก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย พบว่า นักเรียนที่มีความฉลาดทางสังคมสูงจะมีความก้าวร้าวต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีความฉลาดทางสังคมต่ำจะมีความก้าวร้าวสูง สอดคล้องกับ Albrecht (2006) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความฉลาดทางสังคมสูงจะมีพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลอื่นรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถ ได้รับความรัก ความชื่นชม และ พสุ เตชะรินทร์ (2549) ได้กล่าวว่า ความฉลาดทางสังคมเป็นทักษะหนึ่งที่ต้องเร่งเสริมสร้างให้กับคนในสังคม เพราะสังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่ต้องแข่งขันกันมาก ทำให้สนใจบุคคลรอบ ๆ ตัวน้อยลงแต่สนใจในตัวเองมากขึ้น มักจะพูดหรือแสดงออกอย่างไม่ถูกกาลเทศะ ก้าวร้าว ทำให้บุคคลอื่นเดือดร้อน ไม่สบายใจ ปัญหาเหล่านี้เกิดจากที่บุคคลมีความฉลาดทางสังคมต่ำนั่นเอง แต่ถ้ามีความฉลาดทางสังคม เข้าใจความรู้สึกของบุคคลอื่น ยอมรับในกฎ กติกาของส่วนรวม ก็จะสามารถอยู่และทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข

จากที่กล่าวมาข้างต้นความฉลาดทางสังคม (Social Intelligence) ถือว่ามีความสำคัญต่อการทำงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ เริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความฉลาดทางสังคมมากขึ้น เพราะถ้าบุคคลมีแต่ความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวแต่ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่สนใจผู้อื่น อาจจะทำให้การประกอบอาชีพของบุคคลนั้นๆ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

หรืออาจส่งผลทำให้ระบบการทำงานของหน่วยงานนั้นไม่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยสิ่งที่จะช่วยให้ครูอาจารย์รู้จักนักศึกษา พัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการที่สมบูรณ์ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ก็คือ แบบวัดความฉลาดทางสังคม การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาในประเทศไทย กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์ (2557) ศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ ได้วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดความฉลาดทางสังคมด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เช่นเดียวกับ คณิตพันธุ์ ทองสืบสาย (2552) พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางสังคมด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับใช้กับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตที่จะต้องไปประกอบวิชาชีพครูในอนาคต เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่ประกอบวิชาชีพหลักทางการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ และมีข้อกำหนดไว้ในมาตรฐานวิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน เช่น ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาและผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นในชุมชน ให้ความร่วมมือ ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษายอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติร่วมกันด้วยความเต็มใจ ดังนั้นบุคคลที่จะไปประกอบวิชาชีพครูในอนาคตจึงควรที่จะได้รับการประเมินระดับความฉลาดทางสังคมของตนเอง เพื่อที่จะได้ปรับตัวและเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม

Marlowe (1986) ได้แบ่งองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถในการทำประโยชน์ให้แก่สังคม (การสนใจบุคคลอื่น) อยู่ในสังคมอย่างพอเพียง การเห็นอกเห็นใจ (ความสามารถในการรับรู้เข้าใจความคิดและอารมณ์ของผู้อื่น) ทักษะการปฏิบัติงานทางสังคม (การสังเกต พฤติกรรมทางสังคม)

Kosmitzki & John (1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมไว้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่น (to sense the internal conditions and moods of others)

ความสามารถทั่วไปในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (a general ability of establishing relationships with persons) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางสังคม (knowledge about social theories and life) สัญชาตญาณทางสังคมและความไวต่อสถานการณ์ ทางสังคมที่สลับซับซ้อน (social intuition and sensitivity in case of complex social circumstances) การใช้เทคนิคเพื่อที่จะบริหารจัดการกับคนอื่น ๆ (use of techniques in order to manipulate others) ความเห็นอกเห็นใจ (empathy) การปรับตัวทางสังคม (social adaptation)

Goleman (2006) ได้กำหนดองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมไว้ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผู้อื่น (What we sense about others) และการปฏิบัติต่อผู้อื่นเมื่อมีการตระหนักรู้ (What we do with that awareness) โดยแบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมไว้ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) ได้แก่ การรับรู้ผู้อื่น (Primal empathy) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathic accuracy) การให้ความสนใจผู้อื่น (Attunement) การรู้คิดทางสังคม (Social cognition) และองค์ประกอบที่ 2 ด้านการรับรู้ทางสังคม (Social facility) ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Synchrony) การแสดงออก (self-presentation) การชักจูงโน้มน้าวผู้อื่น (Influence) ใส่ใจความต้องการของผู้อื่น (Concern)

Albrecht (2006) ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมออกเป็น 5 องค์ประกอบเรียกว่า SPACE ซึ่งเป็นคำที่ผสมขึ้นมาจากตัวอักษรตัวแรกขององค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ การตระหนักรู้ในสถานการณ์ (Situational Awareness) การแสดงออก (presence) ความจริงแท้ (Authenticity) ความชัดเจน (Clarity) และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)

Shazia (2013) ได้ศึกษาพัฒนาและตรวจสอบความตรงของแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมแบ่งออกได้ 5 องค์ประกอบ คือ การจัดการทางสังคม (Social Manipulation) ความสามารถในการแสดงตัวตน (Extroversion) ความสามารถในการคำนึงถึงผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ (Social Empathy) ทักษะทางสังคม (Social Skills) และความสามารถในการปรับตัวทางสังคม (Social Adaptability)

Khorzoghi et al. (2014) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสังคมกับอัตลักษณ์ทางกีฬาของนักกีฬา วูซู ได้สร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคมโดยใช้เกณฑ์การวัดซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การประมวลผลข้อมูลข่าวสารทางสังคม (Social Information Processing) องค์ประกอบที่ 2 ทักษะทางสังคม (Social Skills) และองค์ประกอบที่ 3 การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness)

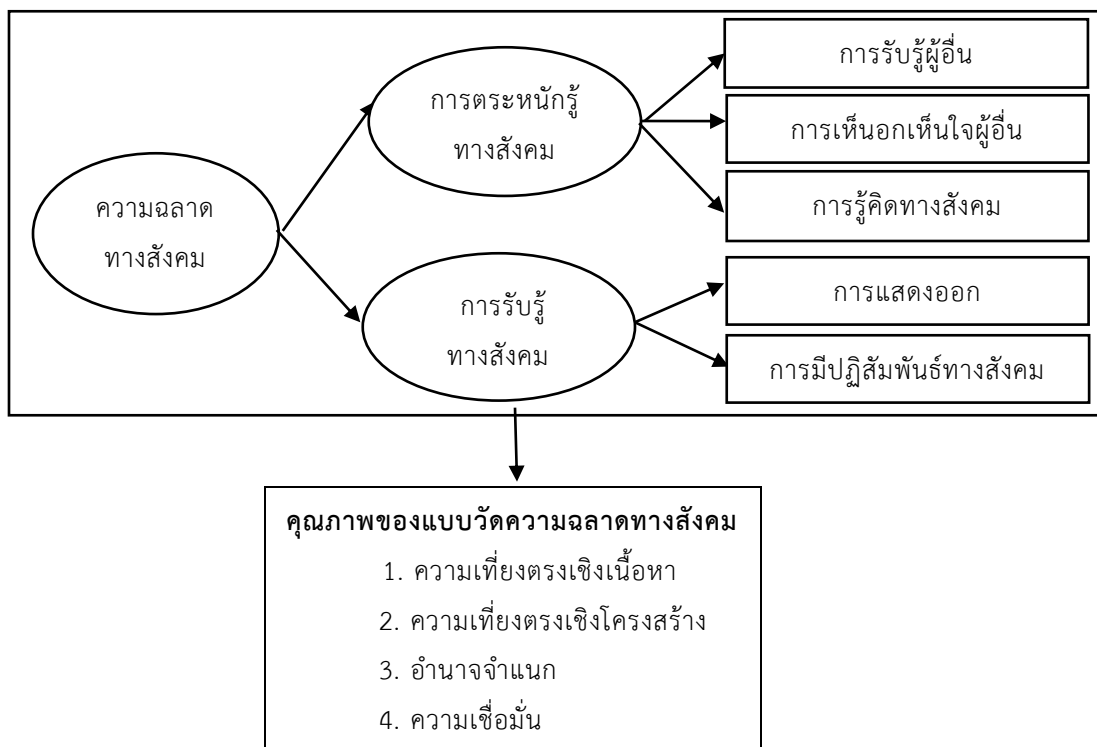
กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์ (2557) ได้ศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ผู้อื่น การเข้าใจผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น องค์ประกอบด้านการรู้คิดทางสังคม ได้แก่

การรู้คิดในพฤติกรรม การมีข้อมูลทางสังคม การตัดสินใจสภาพการณ์ทางสังคม และองค์ประกอบด้านการมีทักษะทางสังคมได้แก่ การแสดงออกทางอารมณ์ การแสดงออกทางสังคม การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมจากแนวคิดของนักวิชาการหลายคน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาและใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคม

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการและขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 359 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยพิจารณาตามสูตรของ Hair et al. (2010) คือขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 10 – 20 คน ต่อการประมาณค่า 1 พารามิเตอร์ ผู้วิจัยจึงเลือกกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 คน ต่อการประมาณค่า 1 พารามิเตอร์ ดังนั้นผู้วิจัยต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า $20 \times 12 = 240$ คน เพื่อให้การทดสอบมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับประชากรทั้งหมด 359 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความฉลาดทางสังคม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือจากการวิเคราะห์ 1) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 2) ค่าอำนาจจำแนกจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test และ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรือค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (CITC) 3) ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และ 4) ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (1970; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง สรุปได้ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดด้านการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของแบบวัดความฉลาดทางสังคม ได้ข้อคำถามที่สามารถวัดความฉลาดทางสังคมได้ตรงตามนิยามจำนวน 30 ข้อซึ่งทุกข้อมีค่าดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.32 – 11.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 และคำถามทุกข้อมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ เหลือ (Corrected Item–Total Correlation: CITC) มากกว่า 0.20 มีค่าระหว่าง 0.21 – 0.70 และเมื่อผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (CITC) มากกว่า 0.40 และในแต่ละองค์ประกอบต้องมีจำนวนข้อคำถามตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไปซึ่งมีความครอบคลุมนิยามปฏิบัติการความฉลาดทางสังคมในแต่ละองค์ประกอบตามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นมา จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 6.50 – 13.53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคำถามทุกข้อมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (CITC) มากกว่า 0.20 (มีค่าระหว่าง 0.34 – 0.65)

2. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดความฉลาดทางสังคมด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดความฉลาดทางสังคมตามกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1.21$; $df = 4$; $P = 0.88$; $GFI = 1.00$; $AGFI = 0.99$; $RMSEA = 0.02$;

RMR = 0.04) ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.35 ถึง 0.72 โดยที่ทั้งด้านการตระหนักรู้ทางสังคม และการรับรู้ทางสังคมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 1.00 ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าสถิติทดสอบ (t) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (R^2) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดความฉลาดทางสังคม

องค์ประกอบความฉลาดทางสังคม	β	SE	t	R^2
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง				
องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้ทางสังคม (AWARE)				
การรับรู้ผู้อื่น (PRIM)				
1. เมื่อต้องทำงานแบบกลุ่ม ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ได้ว่าใครต้องการทำงานกลุ่มกับข้าพเจ้า	0.65	0.06	10.36	0.42
2. ขณะที่เพื่อนกำลังแข่งขันกีฬา ข้าพเจ้ารับรู้จากหน้าตาและการกระทำของผู้ฝึกสอนได้ว่าพอใจหรือไม่พอใจ	0.55	0.06	8.80	0.31
3. ข้าพเจ้ารับรู้และเข้าใจความรู้สึกที่ผิดหวังของเพื่อนได้ถึงแม้ว่าเขาไม่ได้พูดออกมา	0.47	0.06	7.40	0.23
4. เมื่อเห็นสายตาของคนที่ยอมรับรู้ว่าเขามีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจหรือกำลังมีความทุกข์	0.56	0.07	8.47	0.31
5. ข้าพเจ้ารับรู้ได้ว่าใครต้องการจะพูดคุยกับข้าพเจ้าถึงแม้จะเป็นการพบกันครั้งแรก	0.58	0.07	8.88	0.34
การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (EMPA)				
6. ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังเพื่อนพูดจนจบโดยไม่พูดหรือทำอะไรที่เป็นการขัดจังหวะแม้ว่าไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่เพื่อนพูด	0.53	0.06	9.39	0.28
7. ข้าพเจ้าพยายามหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา โดยคำนึงถึงความรู้สึกของทุกคน	0.60	0.05	10.97	0.36
8. ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความรู้สึกของเพื่อนในขณะที่เพื่อนกำลังประสบปัญหาหรือมีความทุกข์	0.63	0.05	11.54	0.40
9. ข้าพเจ้าตั้งใจฟังเมื่อเพื่อนเสนอความคิดเห็นในการวางแผนเพื่อรับมือคู่แข่ง	0.71	0.05	13.38	0.51

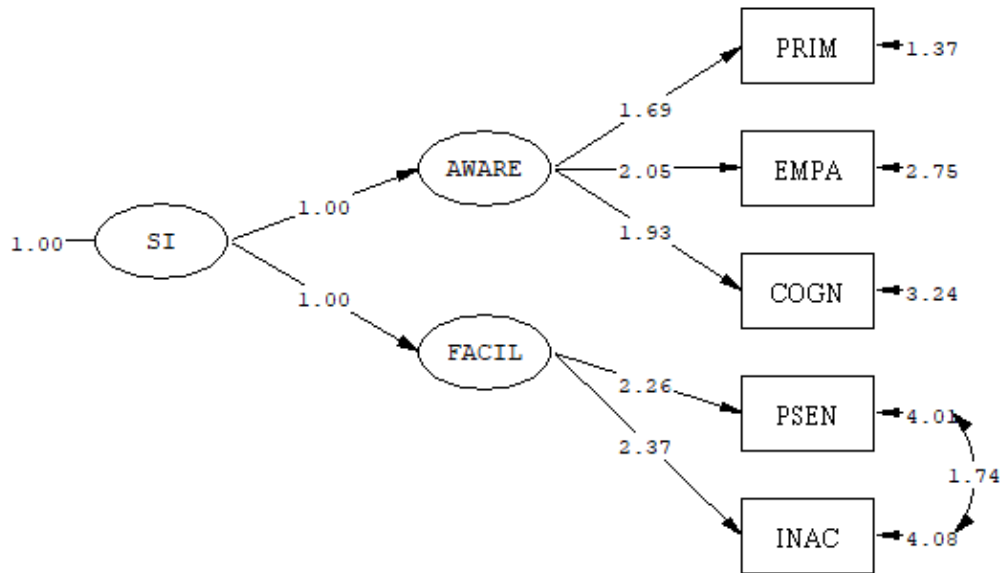
ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบความฉลาดทางสังคม	β	SE	t	R ²
10. ถึงแม้ข้าพเจ้ามีงานที่ต้องเร่งรีบทำ ข้าพเจ้าก็ยินดีรับฟัง ปัญหาที่เพื่อนกำลังต้องการความช่วยเหลือ	0.65	0.05	11.98	0.42
การรู้คิดทางสังคม (COGN)				
11. ในขณะที่นั่งเรียนในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะนั่งฟังบรรยาย หรือทำงานในวิชานั้น ๆ อย่าง เจียวๆ	0.46	0.08	6.15	0.21
12. เมื่อมีเพื่อนต่างมหาวิทยาลัยมาร่วมฝึกซ้อมกีฬา ข้าพเจ้า หลีกเลี่ยงการท้าทาย พบปะหรือพูดคุย	0.66	0.09	7.40	0.43
13. ขณะที่กำลังแข่งขันกีฬา ถ้ามีผู้ได้รับบาดเจ็บ ข้าพเจ้าจะ หยุดเล่นทันที	0.35	0.07	4.87	0.12
14. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด เมื่อเพื่อนพูดคุยกันในขณะที่ ผู้ฝึกสอนกำลังให้คำปรึกษา	0.38	0.07	5.24	0.14
องค์ประกอบที่ 2 การรับรู้ทางสังคม (FACIL)				
การแสดงออก (PSEN)				
15. ถึงแม้ว่าเพื่อนๆ จะไม่สนใจฟังหรือทำเสียงรบกวน ข้าพเจ้าก็จะตั้งใจนำเสนออย่างละเอียด	0.55	0.06	9.15	0.31
16. เมื่อรู้ว่าเพื่อนบางคนทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กติกา หรือ กล่าวร้ายให้โทษผู้อื่น ข้าพเจ้าจะพยายามพูดคุยและ ตักเตือนโดยใช้คำพูดที่สุภาพและไม่ให้เพื่อนเสียหน้าหรือ เสียใจ	0.68	0.07	9.93	0.46
17. ขณะที่เพื่อนสองกลุ่มมีปัญหาขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ข้าพเจ้าจะหาวิธีพูดโน้มน้าวให้เพื่อนทั้งสองกลุ่มมองเห็น ถึงส่วนที่ดีของอีกกลุ่มและมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน	0.66	0.07	9.70	0.44
18. ข้าพเจ้ามักจะได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนเพื่อออกไป นำเสนอในกลุ่ม	0.44	0.06	6.82	0.19
19. เมื่อเห็นคนทิ้งขยะในที่สาธารณะ ข้าพเจ้าจะพูดขอร้อง และให้เหตุผลเพื่อให้เขาหยิบขยะชิ้นนั้นขึ้นมา แล้วนำไป ทิ้งลงในถังขยะ	0.59	0.06	9.38	0.35

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบความฉลาดทางสังคม	β	SE	t	R ²
การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (INAC)				
20. เมื่อได้รับคัดเลือกให้ไปร่วมแข่งขันกับทีมอื่น ข้าพเจ้า เป็นคนแรกๆ ที่เพื่อนใหม่พูดคุยด้วยอย่างสนิทสนม	0.51	0.06	8.79	0.26
21. ข้าพเจ้าจะแสดงความยินดีกับทีมแข่งขันทุกทีมถึงแม้ว่า เป็นทีมที่เป็นคู่แข่ง และผู้ชมไม่เห็นด้วย	0.63	0.06	9.90	0.40
22. เมื่อต้องฝึกซ้อมกีฬาให้รุ่นน้อง ข้าพเจ้าจะอาสาจับคู่ ฝึกซ้อมกีฬากับรุ่นน้องที่ยังไม่มีทักษะทางกีฬา	0.72	0.06	13.03	0.52
23. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะชักชวนเพื่อนๆ ร่วมบริจาคและแบ่งปัน ข้าวของ เครื่องใช้ให้กับคนที่กำลังประสบปัญหา	0.71	0.06	12.69	0.51
24. หากข้าพเจ้ารู้ว่าเพื่อนมีปัญหา ข้าพเจ้าจะรีบติดต่อ สอบถามเพื่อให้ความช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน	0.68	0.05	12.69	0.47
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง				
1. การตระหนักรู้ทางสังคม (AWARE)	1.00	0.06	17.86	1.00
- การรับรู้ผู้อื่น (PRIM)	1.69	-	-	0.68
- การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (EMPA)	2.05	0.13	15.40	0.60
- การรู้คิดทางสังคม (COGN)	1.93	0.13	14.35	0.53
2. การรับรู้ทางสังคม (FACIL)	1.00	0.06	15.52	1.00
- การแสดงออก (PSEN)	2.26	-	-	0.56
- การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (INAC)	2.37	0.13	18.53	0.58
$\chi^2 = 1.21$	df = 4	$\chi^2 / df = 0.30$		
P = 0.88				
GFI = 1.00	AGFI = 0.99	RMR = 0.04		
RMSEA = 0.00				

จากตารางที่ 1 สามารถแสดงโมเดลการวัดองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมสำหรับ นักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ได้ดังภาพที่ 2

Chi-Square=1.21, df=4, P-value=0.87638, RMSEA=0.000

ภาพที่ 2 โมเดลการวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

3. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความฉลาดทางสังคม พบว่า แต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.85 - 0.86 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความฉลาดทางสังคม

องค์ประกอบความฉลาดทางสังคม	ความเชื่อมั่น (α)
การตระหนักรู้ทางสังคม (AWARE)	0.85
การรับรู้ทางสังคม (FACIL)	0.86

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า แบบวัดความฉลาดทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การรู้คิดทางสังคม องค์ประกอบ ที่ 2 ด้านการรับรู้ทางสังคม ได้แก่ การแสดงออก การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเป็นไปตามโมเดลที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ Goleman (2006) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมไว้ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการตระหนักรู้ทาง

สังคม (Social Awareness) และองค์ประกอบที่ 2 ด้านการรับรู้ทางสังคม (Social facility) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิศพันธุ์ ทองสืบสาย (2552) ที่ได้ศึกษาพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต พบว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม ได้แก่ การเข้าใจความรู้สึกของบุคคล การให้ความสนใจผู้อื่น การเกิดความถูกต้องในการเข้าใจบุคคลอื่น การรับรู้ทางสังคม และองค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ ความสามารถในการเข้าร่วมกับบุคคล ความสามารถในการแสดงตนเอง ความสามารถในการชี้นำพฤติกรรมของบุคคล ความสามารถในการคำนึงถึงผู้อื่น ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มีองค์ประกอบด้านการตระหนักรู้ทางสังคม และองค์ประกอบด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับการรับรู้ทางสังคม ดังนั้นจึงสามารถนำแบบวัดความฉลาดทางสังคมไปใช้กับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทองได้อย่างมั่นใจ ทั้งนี้แบบวัดความฉลาดทางสังคมยังมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ของแบบสอบวัดที่ดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง สามารถนำไปสอบวัดกับนักศึกษาเพื่อตรวจสอบผลการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมา และสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจออกแบบการพัฒนาเป็นรายองค์ประกอบโดยใช้กิจกรรมพัฒนานักศึกษาเป็นฐาน

1.2 ก่อนทำแบบวัดควรอธิบายคำแนะนำในการทำแบบวัดให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เที่ยงตรง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำผลการวิจัยที่ได้ไปสร้างเป็นโมเดลการฝึกเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมตามแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีโครงสร้างหรือมีส่วนสัมพันธ์กับความฉลาดทางสังคม เพื่อวิเคราะห์หาจุดที่มีความเชื่อมโยงกัน เช่น ทฤษฎีพหุปัญญา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจน์กมล สุทธิยารัตน์. (2557). *การศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- คณิตพันธุ์ ทองสืบสาย. (2552). *การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ธัญญา ผลอนันต์ และ จุไรพร วิสุทธิกุลพาณิชย์. (2551). *ใช้หัวก่อน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ขวัญข้าว.
- พรสวรรค์ ชัยมีแรง. (2564). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. *วารสารและงานวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(2), 68-82.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พสุ เตชะรินทร์. (2549). *ความฉลาดทางสังคม* (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://www.bangkokbiznews.com>.
- Albrecht, K. (2006). Social Intelligence: The New Science of Success. *Journal of Applied Management and Entrepreneurship*, 11(3), 97–99.
- Babu, M. (2007). *Social Intelligence and Aggression among Senior Secondary School Students: A Comparative Sketch*. Retrieved July 9, 2019, จาก <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED500484.pdf>.
- Goleman, D. (2006). *Social Intelligence: The New Science of human relationships*. New York: Bantam Books.
- Hair, et al., (2010). *Multivariate Data Analysis* (7thed). New York: Pearson.
- Khorzoghi, M.B., et al. (2014). Relationship between social intelligence with athletic identity among Wushu athletes. *Scholars Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 2(3B), 428–433.
- Kosmitzki, C., and John, O. P. (1993). The implicit use of explicit conceptions of social intelligence. *Personality and Individual Differences*. 15(1): 11–23.
- Marlowe, H.A. (1986). social intelligence: Evidence for multidimensionality and construct independence. *Journal of Education Psychology*, 78(1), 52–58.
- Shazia, H. (2013). Development and Validation of Social Intelligence Scale for University Students. Pakistan. *Journal of Psychological Research*, 28(1), 65–83.
- Thorndike, E.L. (1920). *Intelligence and its uses*. Retrieved July 9, 2019, จาก <https://www.unz.com/print/Harpers-1920jan-00227/>.